

JUDr. PAVEL BLAŽEK, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

V Praze dne 17.12.2012
Čj. 757/2012-OD-SPZ

Nejvyšší soud ČR
Burešova 20
657 37 BRNO

Věc: obv. B. N. – stížnost pro porušení zákona

Příloha:- trestní spis Krajského soudu v Praze sp.zn. 5 T 111/2004 (16 svazků + složka opisů)

Podle § 266 odst. 1 tr. řádu podávám ve prospěch obviněného B. N., t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Jiřice,

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 27.10.2011 pod č.j. 3 To 51/2011 – 6263, kterým byla podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu zamítnuta jeho stížnost proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 28.6.2011, č.j. 5 T 111/2004 – 6246.

Rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 1.7.2005, č.j. 5 T 111/2004 – 5538, byl obviněný B. N. uznán vinným trestným činem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1, 3 písm. a), c) tr. zákona (*zde i v dalším textu míněn zákon č. 140/1961 Sb., ve znění účinném do 31.12.2009*) spáchaným ve spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zákona (bod 1/ výroku o vině) a trestným činem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 2, 3 písm. c) tr. zákona, dílem dokonaným a dílem ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zákona (bod 2/ výroku o vině).

Za to byl obviněný B. N. odsouzen podle § 148 odst. 3 tr. zákona, za použití § 35 odst. 1 tr. zákona, k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 3 let. Podle § 60a odst. 1

tr. zákona mu byl výkon trestu podmíněně odložen a současně byl nad obviněným vysloven dohled. Podle § 60a odst. 2 tr. zákona byla zkušební doba stanovena na dobu 4 let.

Stejným rozsudkem bylo rozhodnuto o vině a trestu také stran spoluobviněných J. H., P. O. a D. D.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu byla obviněným B. N., J. H., P. O. a D. D. uložena povinnost nahradit rukou společnou a nerozdílnou škodu poškozené společnosti C. I., a. s., ve výši 2.506.839 Kč; podle § 229 odst. 2 tr. řádu byl tento poškozený se zbytkem nároku na náhradu škody odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních.

Na základě odvolání státního zástupce a poškozeného C. I., a. s., ve věci jednal Vrchní soud v Praze, který rozsudkem ze dne 20.6.2006, č.j. 3 To 22/2006 – 5792, podle § 258 odst. 1 písm. d), f), 2 tr. řádu napadený rozsudek zrušil ohledně obviněného D. D. ve výroku o trestu a ohledně všech obviněných ve výroci o náhradě škody ve vztahu k poškozené C. I., a. s., a v rozsahu zrušení podle § 259 odst. 3 tr. řádu znovu sám ve věci rozhodl, a to jednak o trestu stran obviněného D. D., jednak podle § 228 odst. 1 tr. řádu zavázal obviněné B. N., J. H., P. O. a D. D. společně a nerozdílně nahradit poškozené C. I., a. s., škodu ve výši 3.802.839 Kč. Zároveň podle § 259 odst. 2 tr. řádu a § 59 odst. 2 a § 60a odst. 3 tr. zákona obviněným B. N., J. H., P. O. a D. D. uložil, aby podle svých sil nahradili škodu, kterou trestným činem způsobili.

Podle § 229 odst. 2 tr. řádu byl poškozený C. I., a. s., odkázán se zbytkem nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Běh zkušební doby podmíněného odsouzení tedy započal dnem 21.6.2006 a její konec připadal na den 20.6.2010.

Následně Krajský soud v Praze usnesením ze dne 28.6.2011, č.j. 5 T 111/2004 – 6246 rozhodl podle § 330a odst. 2 tr. řádu, § 330 odst. 1 tr. řádu a § 83 odst. 1 tr. zákoníku, že obviněný B. N. vykoná trest odnětí svobody v trvání 3 let, který mu byl uložen rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 1.7.2005, sp.zn. 5 T 111/2004, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 20.6.2006, sp.zn. 3 To 22/2006, jehož výkon mu byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 4 let za současného vyslovení dohledu a uložení povinnosti, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil.

Podle § 56 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku byl obviněný N. pro výkon trestu zařazen do věznice s dozorem.

Na základě stížnosti obviněného N. ve věci jednal Vrchní soud v Praze, který usnesením ze dne 27.10.2011, č.j. 3 To 51/2011 – 6263 jeho stížnost zamítl jako nedůvodnou podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu.

Tímto usnesením Vrchního soudu v Praze byl porušen zákon v neprospěch obviněného B. N., a to v ustanoveních § 147 odst. 1 písm. a), b) tr. řádu a § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu, a v řízení jemu předcházejícím usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 28.6.2011, č.j. 5 T 111/2004 – 6246, rovněž v ustanoveních § 83 odst. 1, 3 tr. zákoníku a § 2 odst. 5, 6 tr. řádu

Podle § 147 odst. 1 tr. řádu při rozhodování o stížnosti přezkoumá nadřízený orgán

a) správnost všech výroků napadeného usnesení, proti nimž může stěžovatel podat stížnost, a

b) řízení předcházející napadenému usnesení.

Podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu nadřízený orgán zamítne stížnost, není-li důvodná.

Podle § 83 odst. 1 tr. zákoníku platí, že jestliže podmíněně odsouzený vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil; jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se trest vykoná; podle odst. 3 téhož ustanovení ovšem také platí, že neučiní-li soud do jednoho roku od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 1, aniž na tom měl podmíněně odsouzený vinu, má se za to, že se podmíněně odsouzený osvědčil.

Své rozhodnutí podle § 83 odst. 1 tr. zákoníku krajský soud odůvodnil tím, že obviněný N. ve zkušební době podmíněně odsouzení spáchal další trestnou činnost, a to opět podvodného charakteru, pro kterou byl pravomocně odsouzen; ve zkušební době tedy nevedl řádný život. Zprávy probačního úředníka pak v podstatě prokázaly maření probačního dohledu ze strany obviněného N., jakož i to, že v rozporu s uloženou povinností nehradil dobrovolně podle svých sil škodu, přičemž se tak v žádném případě nestalo zaviněním probačních úředníků nebo poškozeného, a navíc se i v této souvislosti obviněný vůči probačnímu úředníkovi dopustil podvodného jednání, když předstíral reálně neexistující platby ve prospěch poškozeného. Obviněný N. byl opakovaně také „nekontaktní“, a i když měl dlouhodobé zdravotní problémy a byl také dlouhodobě v pracovní neschopnosti, bylo i z posledních lékařských nálezů patrné, že po celou dobu nešlo o stav, kdy by nebyl schopen dostavovat se k úkonům, resp. vůbec spolupracovat s probačním úředníkem. Jeho přístup ostatně byl patrný i v dalších trestních řízeních, kdy prováděné úkony mařil a opakovaně byl „nekontaktní“.

V této souvislosti soud zmínil zprávu Okresního státního zastupitelství v Liberci, doručenou mu dne 20.1.2011, o průběhu trestního řízení ve věci vedené u Okresního soudu v Liberci pod sp.zn. 6 T 174/2009 s poukazem na event. posuzování, zda obviněný N. nese vinu na tom, že nemohlo být rozhodnuto v roční lhůtě. Z této zprávy vyplývá, že nařízené hlavní líčení muselo být z viny obviněného v termínech 10.9.2009, 12.11.2009, 18.2.2010 a 12.10.2010 odročováno. Následně se obv. N. stal „nekontaktním“, takže dne 5.1.2011 byl vydán příkaz k jeho zatčení, protože se ani prostřednictvím policie nepodařilo obviněnému N. doručit předvolání.

Obratem bylo poté zjištěno, že obviněný N. byl vzat do vazby a bylo nařízeno veřejné zasedání. Mezitím ale byl obviněný propuštěn z vazby a dále jednal obvyklým způsobem – vždy se nechal ambulantně ošetřit a omluvil se ze zdravotních důvodů (což se týkalo i v té době nařízeného hlavního líčení u Okresního soudu v Liberci). V součinnosti s úkony prováděnými v řízení, které bylo na základě další obžaloby ohledně obv. N. vedeno u Krajského soudu v Praze pod sp.zn. 4 T 16/2011, byl ověřován zdravotní stav tohoto obviněného vyžádáním lékařské zprávy, a po zjištění ze zprávy doručené tomuto soudu dne

24.5.2011, že obv. N. není hospitalizován, bylo u Obvodního soudu pro Prahu 9 zjištěno, že obv. N. byl dne 4.5.2011 dodán do výkonu trestu odnětí svobody.

Za tohoto stavu pak u Krajského soudu v Praze došlo ke konání veřejného zasedání dne 28.6.2011, tedy již 8 dní po uplynutí roční lhůty podle § 83 odst. 3 tr. zákoníku. Vzhledem k soustavnému vyhýbání se obviněného N. úkonům trestního řízení, včetně zmaření dvou nařízených veřejných zasedání, dospěl soud k závěru, že na tom, že nebylo v uvedené roční lhůtě rozhodnuto, měl obviněný vinu, a že tudíž ke dni 20.6.2011 nevznikla fikce osvědčení se podle § 83 odst. 3 tr. zákoníku.

Proti těmto závěrům brojil obviněný N. stížností s tím, že v období uvedeném v příložených lékařských zprávách, tedy od konce měsíce března do poloviny dubna 2011, nebyl schopen zúčastnit se veřejného zasedání u Krajského soudu v Praze, protože byl intenzivně léčen, a to takovým způsobem, že po infuzích ani nebyl schopen pohybu a trpěl bolestmi. Obviněný vykonává trest odnětí svobody ve Věznici Jiřice a v minulých dnech byl hospitalizován ve Věznici Praha 4 – Pankrác právě z důvodů, pro které byl a měl by být i nadále léčen. Jeho zdravotní stav je tedy velmi vážný a objektivní důvody mu neumožňovaly zúčastnit se veřejného zasedání nařízeného ve lhůtě do jednoho roku od konce zkušební doby podmíněného odsouzení.

Stížnostní soud konstatoval, že soud prvního stupně pečlivě a věrně popsal průběh zkušební doby od jejího počátku až do posledního rozhodnutí ve veřejném zasedání dne 28. 6. 2011, přičemž také důvodně uzavřel, že obviněný N. ve zkušební době nežil řádným způsobem života, nerespektoval pravidla dohledu probačního úředníka a v průběhu zkušební doby se dopustil jednání, které naplnilo znaky skutkové podstaty úmyslného trestného činu, a to dokonce ve dvou případech. Obviněný rovněž neprojevil dostatečnou snahu o náhradu způsobené škody.

K otázce překročení jednorroční lhůty pro rozhodnutí pak stížnostní soud konstatoval, že soud prvního stupně po datu skončení zkušební doby činil průběžné kroky k podrobnému zjištění všech okolností jejího průběhu. Přitom ze zprávy Okresního státního zastupitelství v Liberci zjistil, že v jiné trestní věci bylo celkem 4 x bezúspěšně nařízeno hlavní líčení, a to kvůli nemožnosti kontaktovat obviněného N.; příslušným soudem byl proto dne 5.1.2011 vydán příkaz k jeho zatčení. Dne 16.2.2011 byl obviněný N. vzat do vazby, přičemž dne 7. 3. 2011 bylo Krajským soudem v Praze nařízeno na den 1.4.2011 veřejné zasedání. Mezitím ovšem byl obviněný N. dne 9.3.2011 propuštěn z vazby na svobodu; předvolání k veřejnému zasedání k rozhodnutí o osvědčení se ve zkušební době podmíněného odsouzení mu bylo doručeno dne 16.3.2011.

Krajskému soudu v Praze obviněný N. novou adresu svého pobytu nesdělil; ta pak byla zjištěna teprve od Okresního soudu v Liberci. Následně se obviněný prostřednictvím obhájce omluvil z jednání nařízených na dny 1.4.2011 a 15.4.2011; několikrát byl ošetřován pro akutní bolesti páteře, ale v mezidobí – dne 4.5.2011 – byl dodán do výkonu trestu odnětí svobody.

Podle názoru stížnostního soudu bylo pro posouzení věci podstatné, že obviněný N. zapříčinil prodlevu v řízení již tím, že Krajskému soudu v Praze neoznámil změnu doručovací adresy. Pravidelná ambulantní ošetření s následnou omluvou z jednání soudu svědčila vždy

o jejich účelovosti ve snaze vyhnout se projednání věci. Z žádné z předložených lékařských zpráv přitom nevyplývala nemožnost, resp. neschopnost obviněného N. zúčastnit se veřejného zasedání. Obhájce i soud mohli nesporně k žádosti obviněného osvětlit kdykoli časovou náročnost veřejného zasedání, obviněný ani jednou nekontaktoval v uvedeném směru krajský soud, aby zjistil podrobnosti k průběhu veřejného zasedání. Obviněný N. se nedostavil celkem na dvě veřejná zasedání ve dnech 1.4.2011 a 15.4.2011. Zdravotní zprávy obviněným soudem dodatečně předložené nebyly aktuální a nijak nekomentovaly, zda se obviněný může pohybovat (omluva na den 1.4.2011 hovoří o „nedobřím zdravotním stavu“, lékařská zpráva ze dne 22.3.2011 imobilitu nijak nekonstatuje). Dne 8.4.2011 byl obviněný N. opět vyloženě vágně omluven z veřejného zasedání nařízeného na den 15.4.2011 (obhájci údajně byly obviněným slíbeny lékařské zprávy), ale z následně později předložené zprávy vyplývá, že jmenovaný byl léčen ve stacionáři ve dnech 11. až 14.4.2011, kdy byl propuštěn s omezeními, která by účast obviněného ve veřejném zasedání soudu zjevně nevyklučovala (zákaz či omezení zvedání břemen, vyhýbat se jednostranné činnosti s vynucenou pracovní polohou, dlouhodobé staticko – axiální zátěži, torzním pohybům, nekoordinovaným pohybům páteře). Poté bylo nařízeno veřejné zasedání v termínu, kdy již nebylo s ohledem na nutnost zachování zákonných lhůt k přípravě stran možno zajistit rozhodnutí do jednoho roku od konce zkušební doby podmíněného odsouzení.

Stížnostní soud proto uzavřel, že to byl právě obviněný N., kdo zavinil, že soudem prvního stupně nebylo rozhodnuto podle § 83 odst. 1 tr. zákoníku v zákonné jednoleté lhůtě po skončení zkušební doby podmíněného odsouzení (§ 83 odst. 3 tr. zákoníku).

Lze bezesbytku souhlasit se závěry obou soudů, že obviněný B. N. ve zkušební době podmíněného odsouzení s dohledem nežil řádným životem a nevyhověl stanoveným podmínkám, a proto by rozhodnutí podle § 83 odst. 1 tr. zákoníku o tom, že obviněný vykoná trest odnětí svobody, bylo lze (pod podmínkou současného respektování § 83 odst. 3 tr. zákoníku) považovat ze věcně správné.

Pokud však soud prvního stupně takto rozhodoval teprve dne 28.6.2011, tedy až po uplynutí jednorocní lhůty podle § 83 odst. 3 tr. zákoníku (vymezené dobou od 21.6.2006 do 20.6.2011), musel předběžně řešit otázku, zda lhůta podle § 83 odst. 3 tr. zákoníku uplynula marně vinou obviněného či nikoli. Argumenty, kterými soudy obou stupňů závěr o vině obviněného na marném uplynutí lhůty odůvodnily, přitom lze akceptovat pouze zčásti.

Je zřejmé, že obviněný N. nepochybně zmařil konání veřejných zasedání u Krajského soudu v Praze ve dnech 1.4.2011 a 15.4.2011, neboť, jak správně konstatoval stížnostní soud, z žádných lékařských zpráv nevyplývalo, že by se obviněný nebyl schopen jednání u soudu v důsledku svých zdravotních problémů zúčastnit. Je nepochybné, že soud I. stupně po vzetí obviněného do vazby pro Okresní soud v Liberci dne 16.2.2011 učinil vše potřebné pro konání těchto veřejných zasedání, jež obviněný zmařil.

Problematičtěji však vyznívá argument obou soudů, že v dalším (počátečním) časovém období obviněný N. mařil možnost rozhodnutí soudu tím, že Krajskému soudu v Praze neoznámil změnu adresy svého pobytu, přičemž již vůbec se stížnostní soud nevypořádal s činností či nečinností soudu I. stupně v tomto směru, případně s otázkou viny obviněného na marném plynutí lhůty v období od odročení veřejného zasedání dne 15.4.2011 na neurčito až do dne 14.6.2011, kdy byl soud I. stupně informován o nastoupení výkonu trestu odnětí svobody obviněným N. dne 4.5.2011.

K této problematice bylo zjištěno, že soud I. stupně v průběhu celé zkušební doby průběžně sledoval, jak obviněný N. plní podmínky probačního dohledu (pravidelné dostavování se na PMS, hrazení způsobené škody), zjišťoval reference k osobě obviněného z místa jeho trvalého bydliště i další skutečnosti, které by svědčily o tom, že obviněný se znovu dopustil trestné činnosti.

Je tak možno konstatovat, že již v průběhu zkušební doby ze zpráv PMS ke dni 17.9.2007 (č.l. 5971), ke dni 22.7.2008 (č.l. 5992), ke dni 24. 7. 2009 (č.l. 6025) a konečně ke dni 19. 8. 2010 (č.l. 6064) vyplývaly nejprve „rozpačité“ závěry (nepravidelná docházka na PMS, malá snaha o hrazení způsobené škody) až ke zcela negativním závěrům (nedocházení na PMS, předkládání falešných dokladů stran splacení způsobené škody, vyšetřování pro další trestnou činnost).

Rovněž již v průběhu zkušební doby získal soud poznatky o dalších trestních stíháních obviněného N., a to ke dni 3.9.2008 (č.l. 6006) informací o zahájení trestního stíhání obviněného komisařem Policie ČR – SKPV v Liberci pod č.j. ORLI-5391-23/TČ-2007-80 pro trestný čin úvěrového podvodu podle § 250b odst. 1, 4 písm. b) tr. zákona ke dni 11.3.2009 (č.l. 6008) informací o zahájení trestního stíhání obviněného komisařem Policie ČR – SKPV Praha III, OOK v Praze 9 pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 3 tr. zákona dále ke dni 22.7.2009 (č.l. 6021) zasláním obžaloby Okresního státního zastupitelství v Liberci ze dne 20.7.2009 pod sp.zn. ZT 427/2008 na obviněného N. pro trestné činy úvěrového podvodu podle § 250b odst. 1, 4 písm. b) tr. zákona a padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 176 odst. 1, 2 písm. b) tr. zákona (skutek spáchán dne 18.12.2006); ke dni 30.7.2009 (č.l. 6034) žádostí o zapůjčení spisu k hlavnímu líčení, konanému dne 10. 9. 2009 v trestní věci obviněného vedené u Okresního soudu v Liberci pod sp.zn. 6 T 174/2009; ke dni 5. 8. 2009, resp. ke dni 15. 9. 2009 (č.l. 6035, resp. č.l. 6054) žádostmi o zapůjčení spisu k hlavním líčením dne 7.9.2009, resp. dne 21.9.2009, konaným v trestní věci obviněného N. vedené u Obvodního soudu pro Prahu 9 pod sp.zn. 21 T 102/2009; a konečně ke dni 13.10.2009 (č.l. 6058) informací o trestním stíhání vedeném proti obviněnému N. policejním komisařem SKPV Praha IV. – OHK v Praze 4 pro trestný čin úvěrového podvodu podle § 250b odst. 1, 4 písm. b) tr. zákona, ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zákona.

Po uplynutí zkušební doby dnem 20.6.2010, kdy již bylo zřejmé, že zjištěné skutečnosti zjevně svědčí pro rozhodnutí o výkonu trestu odnětí svobody podle § 83 odst. 1 tr. zákoníku, byla do spisu dne 23.8.2010 dodána závěrečná zpráva PMS (č.l. 6064) o průběhu dohledu za celé zkušební období, z níž vyplynulo, že obviněný N. po celou dobu žil společně se svou manželkou a s dětmi na adrese trvalého bydliště v P..., kde si rovněž přebíral korespondenci, a po celou zkušební dobu podnikal v oblasti autodopravy; obviněný N. byl majitelem společnosti E., s. r. o., která provozovala taxislužbu. Spolupráce klienta s PMS ve zkušební době nebyla hodnocena kladně. Docházka obviněného N. byla nepravidelná a opakovaně s ním byly řešeny nedostatky v dokládání sdělených informací, což obviněný vždy omlouval svým vážným zdravotním stavem. Velmi negativně bylo vnímáno i to, že klient předkládal falešné doklady o postupné náhradě škody, kdy zřejmě spoléhal na to, že platby nebudou probační a mediační službou u poškozené společnosti ověřovány. Z přehledu dodaného PMS Policií ČR bylo zjištěno, že obviněný N. byl v průběhu zkušební doby několikrát policií vyšetřován a ke dni ukončení dohledu byl obviněný trestně stíhán ve třech věcech, které nebyly doposud pravomocně ukončeny.

Jednalo se o již výše zmiňované trestní věci, vedené u Okresního soudu v Liberci pod sp.zn. 6 T 174/2009 a u Obvodního soudu pro Prahu 9 pod sp.zn. 21 T 102/2009, a dále o trestní věc vedenou u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp.zn. 44 T 15/2010 pro trestný čin padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 348 odst. 1 tr. zákoníku (nepravomocné odsouzení obviněného k peněžitému trestu ve výši 20.000 Kč se stanovením náhradního trestu odnětí svobody v trvání 1 měsíce a k trestu propadnutí věci – padělaného průkazu ZTP, ve věci bylo podáno obviněným N. odvolání).

Probační a mediační služba ČR uzavřela, že obviněný N. nevyužil šance, která mu byla dána, neboť nejenže záměrně předkládal probační úředníci falešné doklady o reálně neuskutečněných platbách ve prospěch poškozené společnosti, ale pokračoval, a to i přes svůj špatný zdravotní stav, v páčání trestné činnosti. Uložený podmíněný trest odnětí svobody s dohledem tedy nesplnil svůj účel a bylo navrženo přeměnit podmíněně odložený trest odnětí svobody na trest nepodmíněný.

Dne 31.8.2010 dala soudkyně Krajského soudu v Praze pokyn (č.l. 6087) k vyžádání zpráv o chování obviněného N. u Úřadu městské části P. a u Místního oddělení Policie ČR v P. Rovněž byl dán pokyn k vyžádání aktuálního opisu rejstříku trestů obviněného. Spis byl dán na lhůtu 2 měsíců – po dojití všech zpráv k rozhodnutí o osvědčení obviněných. Pokyn byl kanceláří splněn dne 24.9.2010.

Z opisu rejstříku trestů obviněného N. ke dni 24.9.2010 vyplynulo, že v něm není uvedeno žádné nové odsouzení (č.l. 6088); podle zprávy Městské části P., soudu doručené dne 29.9.2010, obviněný N. neměl u tohoto úřadu žádný záznam v interní evidenci přestupků (č.l. 6091) a podle zprávy Ministerstva dopravy – odboru provozu silničních vozidel, soudu doručené dne 1.10.2010, byl obviněný v centrálním registru vozidel evidován jako vlastník jednoho motorového vozidla „ve statutu převodu“ (č.l. 6097).

Dne 7.10.2010 pak byl do spisu doručen rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 11.5.2010, sp.zn. 44 T 15/2010 (č.l. 6102), kterým byl obviněný N. uznán vinným přečinem padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 1 tr. zákoníku (skutek byl spáchán dne 15.2.2010), za což byl odsouzen k peněžitému trestu ve výši 20.000 Kč (byl stanoven náhradní trest odnětí svobody v trvání 1 měsíce) a k trestu propadnutí věci – průkazu ZTP/P č. 119678, znějícího na jméno B. N., a označení invalidy – karty 01 č. AA253 856.

Rozsudek nabyt právní moci dne 31. 8. 2010, kdy bylo usnesením Městského soudu v Praze, sp.zn. 61 To 305/2010, jako nedůvodné podle § 256 tr. řádu zamítnuto odvolání obviněného N. (č.l. 6107).

Dne 13.10.2010 pak byla do spisu doručena zpráva Místního oddělení Policie ČR P. (č.l. 6109) o tom, že bylo provedeno důvěrné šetření k pověsti obviněného N. na adrese P....., kde bylo zjištěno, že jméno obviněného bylo v té době sice uvedeno na poštovní schránce, ale nebylo uvedeno na žádném domovním zvonku. Obviněný N. nebyl zastížen na uvedené adrese trvalého bydliště, a proto s ním bylo hovořeno telefonicky na č. V telefonátu obviněný N. sdělil, že škodu, kterou způsobil firmě C. I., a. s., splácí. Jinak v dostupných evidencích nebyl zjištěn za období od srpna 2009 do června 2010 žádný záznam závadového charakteru stran obviněného N. Dalším šetřením se jiný pobyt obviněného nepodařilo zjistit.

Dne 11.11.2010 byl vydán pokyn soudkyně k předložení spisu (svazku 15 a 16) Krajskému státnímu zastupitelství v Praze k jejich sp.zn. KZV 30/2000 k vyjádření podle § 330 odst. 4 tr. řádu ohledně osvědčení se obviněných B. N. a P. O. (č.l. 6136 p. v.).

Dne 18. 11. 2010 bylo Krajskému soudu v Praze Krajským státním zastupitelstvím v Praze sděleno (č.l. 6137), že nebylo lze akceptovat postup podle § 330 odst. 4 tr. řádu ohledně obviněného N., a to s přihlédnutím k závěrečné zprávě Probační a mediační služby o průběhu dohledu, rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1, sp.zn. 44 T 15/2010, a lustraci Policie ČR, přičemž je nutno ověřit i další trestní řízení, vedené proti obviněnému N. u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp.zn. 46 T 100/2009, které bylo zřejmě zastaveno pro neúčelnost s přihlédnutím k odsouzení obviněného v předmětné trestní věci, když další trestní řízení proti obviněnému N. měla probíhat také u Okresního státního zastupitelství v Liberci a u Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 9.

Po tomto datu (18. 11. 2010) nelze z trestního spisu vyčíst, že by byly ze strany soudu prováděny konkrétní úkony směřující k nařízení veřejného zasedání k rozhodnutí podle § 83 odst. 1 tr. zákoníku.

Soud prvního stupně v odůvodnění svého rozhodnutí ze dne 28. 6. 2011 zmínil zprávu Policie ČR, MO S. ze dne 1. 8. 2008 (č.l. 6001) o tom, že obviněný N. na adrese P.... fakticky nebydlí, a připojil i vlastní zkušenosti s doručováním obsílek obviněnému prostřednictvím obhájce, k čemuž podle spisového materiálu bylo opakovaně přistoupeno v roce 2007. Tato skutečnost zřejmě soud vedla k nenařízení veřejného zasedání.

Informace k pobytu obviněného N. ovšem z materiálů, které měl soud I. stupně v tomto období k dispozici, nevyznávaly tak jednoznačně. Např. ze závěrečné zprávy PMS vyplývalo, že obviněný N. na adrese P..... se svou rodinou žil po celou dobu probačního dohledu, rovněž tam přebíral korespondenci, přičemž působil ve společnosti E., s. r. o. (podle přiloženého materiálu se sídlem v P....). Pokus s obesláním obviněného N. k veřejnému zasedání na tyto adresy však soud I. stupně ani neučinil. Pokud pak ze zprávy MO Policie ČR P. ze dne 8.10.2010 vyplynulo, že na uvedené adrese nebyl obviněný N. zastížen, zároveň z téže zprávy vyplynulo i to, že obviněný byl „kontaktní“, neboť s ním bylo telefonicky hovořeno a příslušné telefonní číslo tudíž měl soud k dispozici. Z došlých zpráv a soudních rozhodnutí také vyplynulo, že proti obviněnému N. byla vedená další trestní řízení u Okresního soudu v Liberci, u Obvodního soudu pro Prahu 9, u Obvodního soudu pro Prahu 1 a u Obvodního soudu pro Prahu 4, přičemž u žádného z těchto soudů (alespoň podle obsahu spisového materiálu) nebyla provedena zjištění k případné aktualizaci adresy pobytu obviněného.

Za této situace proto závěr o tom, že obviněný N. v počáteční fázi po dni 20.6.2010 znemožnil včasné rozhodnutí podle § 83 odst. 1 tr. zákoníku tím, že nesdělil soudu adresu svého tehdejšího pobytu, nemá oporu ve spisovém materiálu, neboť obviněný na adresu P..... nebyl obeslán poštou ani prostřednictvím Policie ČR tak, aby bylo možno konstatovat, že obviněný obsílku nepřevzal a zmařil nějaký úkon.

Teprve dne 20.1.2011 byla do spisu doručena zpráva Okresního státního zastupitelství v Liberci pod č.j. ZT 427/2008 – 35 (č.l. 6147), že s ohledem na končící zkušební dobu

podmíněného odsouzení obviněného N. je zaslána na vědomí obžaloba pro skutek, spáchaný tímto obviněným ve zkušební době podmíněného odsouzení, a dále příkaz k jeho zatčení vydaný poté, co se nařízené hlavní líčení u Okresního soudu v Liberci ve věci tam vedené pod sp.zn. 6 T 174/2009 kvůli obviněnému několikrát odročovalo (konkrétně ve dnech 10.9.2009, 12.11.2009, 18.2.2010 a 12.10.2010), přičemž následně se obviněný N. stal „nekontaktním“. Podle zprávy mohly mít uvedené skutečnosti význam pro zvážení, nakolik obviněný nese či nenesu vinu na tom, že o jeho osvědčení nemohlo být rozhodnuto v roční lhůtě.

Z příkazu k zatčení ze dne 5.1.2011 (č.l. 6151) vyplynulo, že Okresní soud v Liberci ve věci vedené u něj pod sp.zn. 6 T 174/2009 opakovaně nařídil hlavní líčení, na které se mu nepodařilo obv. N. doručit předvolání ani prostřednictvím Policie ČR. Obviněný se totiž pohybuje na neznámém místě, není ve výkonu trestu nebo ve vazbě, adresa jeho trvalého pobytu je formální, jde o sídlo úřadu pro příslušnou městskou část. Byl proto shledán důvod vazby uvedený v § 67 písm. a) tr. řádu a byl vydán příkaz k zatčení.

Dne 21.2.2011 byl Krajský soud v Praze zpraven Okresním soudem v Liberci o tom, že obviněný N. byl dne 16.2.2011 vzat do vazby (č.l. 6158), přičemž na témže listu je zachyceno v úředním záznamu ze dne 7.3.2011, že hlavní líčení u Okresního soudu v Liberci je nařízeno na den 16.3.2011, přičemž obviněný N. je umístěn ve Věznici v Liberci. Na téže zprávě je rukou poznamenána adresa

Lze dát za pravdu stížnostnímu soudu, že následně po vzetí obviněného N. do vazby, soud I. stupně ve věci konal, tedy nařídil již zmiňovaná veřejná zasedání, která však obviněný zmařil.

Po následující dva měsíce však soud I. stupně opětovně neučinil žádné úkony, které by mohly vést ke konání veřejného zasedání a k rozhodnutí podle § 83 odst. 1 tr. zákoníku, byť konec lhůty podle § 83 odst. 3 tr. řádu připadal již na 20. 6. 2011. Veřejné zasedání bylo dne 15.4.2011 soudem odročeno na neurčito (č.l. 6193) a spis byl dán na lhůtu 26.4.2011 (č.l. 6194).

V mezidobí byl dne 20.4.2011 Krajskému soudu v Praze doručen rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 15.9.2010 pod sp.zn. 21 T 102/2009 a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 13.1.2011 pod sp.zn. 9 To 456/2010, jako soudu odvolacího v této věci (č.l. 6195 a násl.), kterými byl obviněný B. N. uznán vinným trestným činem podvodu podle § 250 odst. 1, 3 písm. b) tr. zákona, spáchaným ve spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zákona (skutek byl spáchán dne 26.11.2008), přičemž za tento trestný čin a za přečin padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 1 tr. zákoníku z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 11.5.2010 pod sp.zn. 44 T 15/2010 byl obviněný N. odsouzen podle § 250 odst. 3 tr. zákona, za použití § 35 odst. 2 tr. zákona, k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 3 let a 6 měsíců, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 3 tr. zákona zařazen do věznice s dozorem. Podle § 55 odst. 1 písm. a) tr. zákona byl obviněnému současně uložen trest propadnutí věci, a to počítače zn. TOSHIBA Sattelite A 135-S 4527 a dále průkazu ZTP/P č. 119678 znějícího na jméno B. N. a označení invalidy – karty 01 č. AA 253856. Podle § 53 odst. 1 tr. zákona byl obviněnému uložen peněžitý trest ve výši 20.000 Kč. Současně byl zrušen výrok o trestu z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 11.5.2010 pod sp.zn. 44 T 15/2010, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Tento rozsudek nabyl právní moci dne 13.1.2011.

Na č.l. 6194 spisu pak časově následuje další pokyn soudkyně (*snad*) ze dne 26.4.2011, neboť k tomuto dni měl být spis soudkyni předložen podle pokynu ze dne 15.4.2011 na téže čísle listu) k předložení spisu ve lhůtě ke dni 25.5.2011, a to zároveň s informací o pobytu obviněného N. opatřené ve věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp.zn. 4 T 16/2011.

V mezidobí byla podle spisového přehledu dne 24.5.2011 do spisu dodána fotokopie sdělení vedoucí právního oddělení Fakultní Thomayerovy nemocnice s poliklinikou ze dne 19.5.2011 (č.l. 6212), která byla adresována Krajskému soudu v Praze pro účely trestní věci u něj projednávané pod sp.zn. 4 T 16/2011 a byla doručena soudu dne 24.5.2011. K dotazu na možnost konání hlavního líčení bylo soudu sděleno, že obviněný N. byl v nemocnici ošetřen dne 28.4.2011 pro akutní bolesti bederní páteře. K aplikaci infuze se pak dostavil ještě ve dnech 29.4., 2.5. a 3.5.2011. Na plánovanou kontrolu dne 5.5.2011 se ovšem již nedostavil a jeho současný zdravotní stav nebyl znám.

Dne 14.6.2011 byla do spisu pořízena ze spisu Krajského soudu v Praze, sp.zn. 4 T 16/2011, fotokopie výzvy k nastoupení trestu pro obviněného N. (č.l. 6213) vydané dne 15.4.2011 Obvodním soudem pro Prahu 9 ve věci u něj vedené pod sp.zn. 21 T 102/2009. Na fotokopii výzvy je rukou poznamenáno „4.5.2011→ Praha – Pankrác, 16.6. – Jiřice“. Téhož dne bylo nařízeno soudkyní veřejné zasedání na den 28.6.2011 (č.l. 6214), když dne 17.6.2011 bylo telefonicky ověřeno na Centrální evidenci vězňů (CEV), že obviněný N. vykonává trest odnětí svobody ve Věznici Praha 4 – Pankrác, a to pro Obvodní soud pro Prahu 9 ve věci u něj vedené pod sp.zn. 21 T 102/2009, počínaje dnem 6.5.2011 s předpokládaným koncem výkonu trestu dne 28.11.2014 (č.l. 6214 p. v.).

V rámci veřejného zasedání dne 28.6.2011 (č.l. 6225) pak obviněný N. uvedl, že byl vždy v kontaktu s probačním úředníkem, vždy sděloval své bydliště, probační úředník také měl na něj telefonní kontakt. Není pravdou, že by se vyhýbal placení náhrady škody. „Vystřídali“ se tři probační úředníci, kteří mu slibovali, že jej spojí s poškozeným, nakonec si ale kontakt musel najít sám. Zástupce poškozeného s ním odmítl jednat, proto opět žádal probačního úředníka o zprostředkování kontaktu, ovšem ten nic neudělal. Pak „přišla exekuce“, na základě které také obviněný dluh platil. Obviněný dostal závěrečnou zprávu od exekutora, že exekuce skončila, má proto za to, že to bylo vyrovnáno. Lékařské vyšetření absolvoval těsně před nástupem výkonu trestu odnětí svobody a výsledky předložil věznici.

Ke shora uvedenému je možno uvést, že povinnost soudu postupovat tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci (§ 2 odst. 5 tr. řádu) se vztahuje na celé trestní řízení, tudíž rovněž i na rozhodování o tom, zda se podmíněně odsouzený ve zkušební době osvědčil, a provedené důkazy je nutno hodnotit způsobem předvídaným v ustanovení § 2 odst. 6 tr. řádu Krajský soud v Praze tuto svou povinnost splnil, pokud již během zkušební doby shromažďoval důkazy o způsobu života obviněného a rovněž o tom, zda a v jaké míře se podroboval stanoveným přiměřeným omezením, t. j. zda splácel způsobenou škodu, apod.

Nelze však souhlasit s výkladem, který krajský soud a poté i stížnostní soud zaujaly k aplikaci ustanovení § 83 odst. 3 tr. zákoníku. Soud má podle tohoto zákonného ustanovení

povinnost rozhodnout do roka od uplynutí zkušební doby o tom, zda se podmíněně odsouzený osvědčil či zda podmíněně odložený trest odnětí svobody vykoná. Neučiní-li tak, nastává fikce osvědčení. Podmínkou dodržení zde stanovené lhůty tudíž je jak stav podmíněný chováním obviněného – tedy že sám nezavinil situaci, v jejímž důsledku by soud ve stanovené roční lhůtě rozhodnout nemohl, tak ovšem i aktivní činnost soudu. Pod pojem zavinění obviněného v intencích požadavku ustanovení § 83 odst. 3 tr. zákoníku je jistě nutno podřadit takové chování obviněného, kdy se pro soud stane nedosažitelným, kdy často mění místo pobytu, aniž by jeho změnu dal na vědomí příslušným orgánům. Tato překážka však trvá jen do doby, kdy se obviněný opět stane dosažitelným, např. je ve výkonu trestu odnětí svobody či ve výkonu vazby v jiné trestní věci (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR pod sp.zn. 4 Tz 76/2011).

S ohledem na shora uvedené tedy lze konstatovat, že obviněný N. sice zaviněně zmařil dvě veřejná zasedání u Krajského soudu v Praze v rozmezí 14 dnů, avšak zároveň lze konstatovat i to, že ve zbývajících měsících, a to především v období od 15.4.2011 do 14.6.2011 soud neučinil nic pro to, aby nařídil veřejné zasedání a ve věci rozhodl, byť znal adresu pobytu obviněného, z lékařských zpráv, jež měl k dispozici, nevyplývalo, že by obviněný N. nebyl schopen účasti u veřejného zasedání soudu, když zároveň soud neučinil ani nejjednodušší zjištění v Centrální evidenci vězňů ke zjištění případného pobytu obviněného N. ve výkonu trestu odnětí svobody či vazby (přitom výkon trestu odnětí svobody obviněným N. s ohledem na jeho pravomocné odsouzení v trestní věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 9 bylo lze očekávat). Pokud by tak byl učinil, mohl již začátkem května 2011 zjistit, že obviněný B. N. vykonává trest odnětí svobody, pro orgány činné v trestním řízení je tudíž plně dosažitelný a soud tak může rozhodnout ve lhůtě 1 roku ve smyslu § 83 odst. 3 tr. zákoníku.

Pokud pak stížnostní soud uzavřel, že k rozhodnutí podle § 83 odst. 1 tr. zákoníku nedošlo ve lhůtě 1 roku z viny obviněného N., nesplnil svoji přezkumnou povinnost podle § 147 odst. 1 písm. a), b) tr. řádu a nesprávně zamítl jeho stížnost podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu jako nedůvodnou, čímž v jeho neprospěch porušil zákon.

S ohledem na shora uvedené pro **navrhují**, aby Nejvyšší soud České republiky:

1. podle § 275 odst. 4 tr. řádu odložil, popř. přerušil výkon rozhodnutí, proti němuž směřuje stížnost pro porušení zákona,
2. podle § 268 odst. 2 tr. řádu vyslovil, že pravomocným usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 27.10.2011 pod č.j. 3 To 51/2011 – 6263 byl porušen zákon v neprospěch obviněného B. N. v ustanoveních § 147 odst. 1 písm. a), b) tr. řádu a § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu a v řízení jemu předcházejícím též v ustanovení § 83 odst. 1, 3 tr. zákoníku;
3. podle § 269 odst. 2 tr. řádu napadené rozhodnutí zrušil a aby zrušil i jemu předcházející usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 28.6.2011 pod č.j. 5 T 111/2004 – 6246, jakož i všechna další rozhodnutí na tato rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Nejvyšší soud rozhodl pod sp. zn.: [7Tz 4/2013 – I.](#)
[7Tz 4/2013 – II.](#)